

STORTINGET

Innst. 432 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:216 S (2024–2025)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om å øke bruken av sambruksfelt

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre skiltforskriften slik at dagens kollektivfelt gjøres om til sambruksfelt, slik at også biler med passasjerer kan benytte dem.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård har uttalt seg til forslaget i brev av 5. mai 2025. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen. Det ble åpnet for skriftlige innspill. De mottatte innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengeliggjort på sakens side på stortinget.no

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Tom Einar Karlsen og

Marte Mjøs Persen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Kristin Ørmen Johnsen og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, lederen Sigbjørn Gjelsvik, Nancy P. Anti og Geir Inge Lien, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Dokument 8:216 S (2024–2025) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om å øke bruken av sambruksfelt. Komiteen merker seg at intensjonen med forslaget er å utnytte transportkapasiteten best mulig.

Komiteen viser til statsrådets vurdering i brev av 5. mai 2025, der statsråden viser til at gjeldende skiltforskrift inneholder mange ulike skilt som gjør det mulig å tilrettelegge for nødvendig framkommelighet og trafiksikkerhet for ulike grupper kjøretøy og på konkrete strekninger. Eksempler på slike skilt er kollektivfelt-, sambruksfelt- og tungtrafikkfeltskilt. Sambruksfelt stimulerer til at flere kjører sammen, noe som gir tidsgevinst for flere og øker samfunnsnyttene. Sambruksfelt har blitt benyttet i flere byer, men er senere gjerne omgjort til kollektivfelt. I dag finnes det kun sambruksfelt på én strekning i Bergen, på E39.

Komiteen viser til at det er avholdt skriftlig høring i saken.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener at å åpne kollektivfeltene for elbiler var et viktig tiltak for å omstille bilparken i Norge, men at verdien av denne adgangen har blitt redusert etter hvert som det har kommet flere og flere elbiler inn i kollektivfeltet. Disse medlemmer merker seg også at kollektivtrafikken har opplevd utfordringer med framkommelighet.

het som følge av kollektivfelt fulle av privatbiler. Disse medlemmer mener at et eget felt for kollektivtrafikken ikke bør fylles opp med personbiler med flere passasjerer, men i større grad åpnes for tungbiltrafikkslik at både tungtrafikk og lette kjøretøy får forbedret framkommelighet. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i regjering var en pådriver for å øke bruken av tungbilfelt, og at dette er en ordning som er etterspurt av næringen selv. Dersom restkapasiteten i kollektiv- eller tungbilfelt på enkeltstrekninger tilsier at det er grunnlag for å åpne for andre kjøretøy, har Statens vegvesen handlingsrom til å vurdere dette konkret, og disse medlemmer mener derfor at Stortinget ikke bør pålegge en generell ordning med sambruksfelt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til statsrådets svarbrev, der det fremkommer at bruk av sambruksfelt stimulerer til at flere kjører sammen, noe som gir både tidsgevinst og øker samfunnsnyttene. Disse medlemmer mener at veikapasiteten må utnyttes best mulig, og et viktig bidrag til dette vil være å omgjøre kollektivfelt til sambruksfelt som vil kunne dempe noe av køutfordringene i særlig grad rundt de store byene. Disse medlemmer mener videre at bruken av sambruksfelt skal være teknologinøytral. Disse medlemmer mener det er viktig at veikapasiteten blir økt i takt med økning i biltrafikken, og at bruken av sambruksfelt økes for å utnytte kapasiteten i veisystemet best mulig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre skiltforskriften slik at dagens kollektivfelt gjøres om til sambruksfelt, slik at også biler med passasjerer kan benytte dem.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen endre skiltforskriften slik at dagens kollektivfelt gjøres om til sambruksfelt, slik at også biler med passasjerer kan benytte dem.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:216 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om å øke bruken av sambruksfelt – vedtas ikke.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 27. mai 2025

Sigbjørn Gjelsvik

leder

Kristin Ørmen Johnsen

ordfører

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2629-

Dato
5. mai 2025

Svar på dokument 8:216 S (2024-2025) om å øke bruken av sambruksfelt

Jeg viser til brev fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité av 24.april 2025, vedlagt representantforslag 8:216 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen.

Forslaget går ut på at Stortinget ber regjeringen endre skiltforskriften slik at dagens kollektivfelt gjøres om til sambruksfelt, slik at også biler med passasjerer kan benytte dem.

Jeg vil innledningsvis påpeke at gjeldende skiltforskrift inneholder mange ulike skilt som gjør det mulig å tilrettelegge for nødvendig framkommelighet og trafiksikkerhet, for ulike grupper kjøretøy og på konkrete strekninger. Eksempler på slike skilt er kollektivfelt-, sambruksfelt- og tungtrafikkfeltskilt. Skiltene kan også brukes i kombinasjon med underskilt som kan klargjøre, utvide, utfylle eller begrense hovedskiltets betydning eller gyldighetsområde.

Hvilken feltregulering som er formålstjenlig på en bestemt veistrekning, må avgjøres konkret av den aktuelle skiltmyndighet. Det er i utgangspunktet Statens vegvesen som har

myndighet til å treffe vedtak om oppsetting av de aktuelle skiltene på offentlig vei. Vedtaksmyndigheten for kommunal vei kan imidlertid helt eller delvis delegeres til kommune eller politi med god trafikkteknisk kompetanse.

Det er tillatt å kjøre i et sambruksfelt med kjøretøy med minst det antall personer som er angitt på skiltet, et antall som bestemmes av aktuell skiltmyndighet. I tillegg har drosjer med taklykt og buss tilgang til sambruksfelt. Buss med inntil 16 passasjerplasser i tillegg til førerplass, og som ikke brukes i løyvepliktig persontransport, omfattes imidlertid av skiltets krav om antall personer.

Utover dette har elektriske eller hydrogendrevne kjøretøy, to-hjuls motorsykkkel, tohjuls moped, sykkel og uniformert utrykningskjøretøy også tilgang til sambruksfelt.

Ved å regulere med sambruksfelt stimuleres det til at flere kjører sammen, noe som gir tidsgevinst for flere og øker samfunnsnyttene. Sambruksfelt er mest aktuelt på steder hvor det er for lite kollektivtrafikk til å forsvare egne felt for slik trafikk, og hvor det derfor er ønskelig å utnytte deler av restkapasiteten til samkjøring. Sambruksfelt har blitt benyttet i flere byer, men er senere gjerne omgjort til kollektivfelt grunnet økt antall elbiler uten passasjer som har hatt tilgang til feltet. I dag finnes det kun én strekning i Bergen, på E39, der sambruksfelt er brukt.

Det er i dag fullt mulig å innføre sambruksfelt uten at det er nødvendig å endre skiltforskriften. Kollektivfelt og sambruksfelt er alternative feltreguleringer, som begge må være en del av verktøykassen myndighetene har til disposisjon.

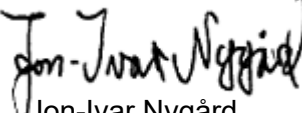
I forbindelse med ombyggingen av Ring 1 og oppgraderingen av Oslo-tunnelene for å ivareta sikkerheten i nytt regjeringskvartal, ble Ring 1 stengt og vil være stengt i tre år. Dette har hatt store konsekvenser for fremkommeligheten for alle som vil kjøre til og i Oslo. Kapasiteten på det relevante veinettet var allerede før stengningen presset, og stengingen har gitt økte køer.

Det pågår et stort arbeid med tilrettelegging for ulike kjøretøygrupper i forbindelse med stenging av Ring 1 i Oslo-området, og det er forsøkt ulike løsninger med hovedskilt og underskilt. Statens vegvesen vil, sammen med Akershus fylkeskommune, Asker kommune og Bærum kommune, fortsette å vurdere hva som er mest hensiktsmessig regulering av disse strekningene gjennom hele anleggsperioden. 29. april 2025 sendte Statens vegvesen et forslag om å innføre tungtrafikkfelt på strekningen E18 Asker – Holmen og samkjøringsfelt for elbiler med minst to passasjerer på strekningen E18 Holmen – Sandvika på høring. Fristen for å komme med innspill dette forslaget er 21. mai 2025.

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Statens vegvesen sendt på høring et forslag til endring i trafikkregler og skiltforskriften, med sikte på å justere hvilke kjøretøy som bør ha tilgang til kollektivfelt, og på hvilke vilkår. Høringsfristen var 30. april 2025. Statens vegvesen vil etter fristens utløp sammenfatte innspillene og sende sin anbefaling til departementet.

Det er som redegjort for over, hverken behov eller ønskelig å endre skiltforskriften slik stortingsrepresentantene foreslår.

Med hilsen

Jon-Ivar Nygård

Kopi
Statens vegvesen

